

Reisverslag Stichting Surplus - Oekraïne 26-09/8-10-2010:

Dinsdagavond komen we (Piet Kopmels en ik) bij de Oekraïense grens aan, na een voorspoedig verlopen reis. De grenspassage geeft geen noemenswaardige problemen en om 20.00 uur komen we bij de Fam. Gerhardt aan. We hebben dan 2 dagen en een nacht gereden. De familie verwelkomt ons hartelijk en even later zitten we aan een heerlijke maaltijd met een heerlijke Palinka. Om een uur of 10 gaan we naar ons slaapadres, de Fam. Dorchinets en gaan vroeg naar bed.

De volgende dag gaan we naar Miroslav of te bepalen wat we gaan doen en of hij daarvoor tijd beschikbaar heeft. 's Morgens moet hij eerst wat problemen met een paar internetklanten oplossen, maar vanaf 12 uur was hij weer beschikbaar. 's Morgens gaan we dan maar geld wisselen en even naar de lokale markt. 's Middags na het eten gaan we Erika, in Beregovo, opzoeken. Dit is een meisje van inmiddels zo'n 30 jaar, die al haar hele leven in bed ligt en compleet vergroeit is. Haar gezondheid is stabiel vertelt haar moeder, maar dat is dan ook het enigste lichtpuntje. Ze ligt weer te kraaien van blijdschap als ze ons ziet. Deze reis is er besloten om van ieder kind of gezin een leefgeschiedenis te maken, zodat het voor iedereen duidelijk is, wat er omgaat. Dus ook een financieel overzicht. Dit zijn geen leuke vragen om te stellen, maar het moet ten opzichte van onze sponsors en gulle gevers. Vanuit Beregovo rijden we weer terug richting Petervalva, dit is weer een uur rijden over hobbelige wegen. Onze rug, nek en auto worden goed beproeft. Die middag bezoeken we nog 3 adressen en komen rond 8 uur 's avonds weer bij Gabriëlla aan, even later zitten we te eten en praten nog wat na. Het is op dit moment een hopeloze situatie in Oekraïne, de mensen werken zich rot om hun hoofd boven water te houden, maar omdat bv. de gasprijs in 1 jaar tijd met 60% gestegen is en de broodprijs met 30% is voor velen de toekomst uitzichtloos geworden. Met hard werken heeft een gemiddeld gezin een inkomen van €100,- tot €200,-. Een gepensioneerd iemand ontvangt krijgt gemiddeld €80-€100,-. Je haar groeit er van door je pet. Ook zij hebben gas en brood nodig om te koken en zich warm te houden. De ruilhandel floreert dan ook weelderig. De regering is van plan om alle kleine winkeltjes en andere bedrijfjes te sluiten of de nek om te draaien, ze denken hiermee een beter overzicht te krijgen en meer vat om belastingen te kunnen heffen. Lang leve de economie, juist deze handeltjes houden de economie in leven en geven de mensen nog een beetje eigenwaarde.

Donderdag en vrijdag gaan we weer samen met Miroslav op pad om al onze kinderen te bezoeken en rapporten op te maken. Het zijn lange intensieve dagen. De temperatuur buiten is ongewoon laag voor de tijd van het jaar, zo'n 8-10 graden overdag en 's nachts rond het vriespunt. Het is bewolkt en grijs weer, het valt niet mee om 's nachts naar de W.C. te gaan achter in de tuin, achter het varkenskot. Licht is daar nl. niet aanwezig. We smokkelen nogal eens met de afstand. 's Middags horen we dat Janos de printer en medicijnen van David ontvangen heeft, die een diplomatiek paspoort heeft en net even iets meer kan dan ons, bij de grens. Hiervoor moeten we terug naar Petervalva, een uurtje rijden. Hier hebben we jaren gebivakkeerd, toen we aan de school en gymzaal werkten. We zijn hier nog steeds van harte welkom. Na een uurtje rijden we weer terug naar Korolevo. We bezoeken Bogdana en brengen haar de medicijnen die ze nodig heeft. De volgende dag zouden we terug komen samen met Miroslav. Daarna gaan Piet en ik nog een lekker biertje met een palinka drinken in een restaurantje. Het is de dag van de leraren en die zitten er dan ook genoeg. Ze hebben deze dag vrij gekregen. Het is een heel vrouwenkransje wat er zit. We zitten in een hoekje

alles gade te slaan. Dan stopt er een auto en komt de burgemeester met 2 andere bobo's binnen. Hij ziet alle vrouwen zitten en hij moet zich van zijn ambt kwijten. Er wordt flink wat afgekust. Dan ziet hij plotseling ons zitten en hij vliegt op ons af. Hij begint ook ons te kussen, er wordt een palinka ingeschonken en vraagt dan waarom we hem nog niet bezocht hebben. Ik spreek af dat we maandag of dinsdag even tijd zullen vrij maken. Dit valt niet licht uit te leggen aan iemand die alleen Oekraïens spreekt. De rekening hoeven we vervolgens niet te betalen. 's Avonds brengen we onder het eten verslag uit aan Miroslav, zodat hij ook weet wat we gedaan hebben. Er wordt nog hartelijk om de burgemeester gelachen.

De volgende ochtend bezoeken we Bogdana. Ze lag nog lekker te slapen en wordt uit bed gehaald. Als ze ons ziet komt er een grote lach op haar gezicht en we moeten ons voorstellen. We bespreken met haar ouders in hoe verre we hun kunnen steunen en helpen. Voordien ontvingen ze € 70,- per maand, maar wij vinden als ze de medicijnen van ons voor niets krijgt, dat de hulp teruggebracht kan worden naar € 40,-. De ouders vinden dit prima. Vervolgens vraag ik of er therapie voor haar te koop is. Ze vertellen ons dat die alleen voor rijke mensen in Kiev te krijgen is. Ze moet nl. nog leren lopen. Omdat haar beenspieren en kniebanden hiervoor niet sterk genoeg zijn zouden beenspalken niet overbodig zijn. Ik vraag of ze plat op bed gelegd kan worden, zodat ik de goede maten op kan nemen. Deze zal ik mee naar Nederland nemen om spalken van te laten maken. Ondertussen kunnen zij dan met haar trainen op een hometrainer, die ze hiervoor aangeschaft hebben. Voorts krijgen we een maaltijd aangeboden en Bogdana zegt even uit haar hoofd een 10-tal gedichten op en ze speelt ook nog een stuk op de piano. Aan haar hersenen mankeert gelukkig niets tot dusverre. Met een voldaan en gelukkig gevoel verlaten we deze familie. Het weekend gebruiken we om de gebruikelijke bezoeken af te leggen bij Lubba en Layos, de dorpsdokter in Nevetlen en bij Andrebasze en Margarite, ook hier worden we uiterst hartelijk ontvangen.

's Maandags gaan Piet en ik naar de plaatselijke markt om daar eens rond te kijken. Je kunt er werkelijk alles kopen, van fietsonderdelen, kleding, schoenen, eten, kippen tot en met Paracetamol. Je ziet er allerlei soorten zigeuners en lokale bevolking. Het is altijd genieten. Deze ochtend had Miroslav geen tijd voor ons, hij moest eerst een paar problemen met zijn internetbedrijf oplossen. Hier leeft hij tenslotte van.

Om een uur of 11 gaan we op weg om Maya, die hoog in de bergen bij Vinogradovo woont, op te zoeken en haar het geld voor haar kinderen te overhandigen. Het vergt heel wat stuurkunst om de auto onbeschadigd en zonder lekke banden boven te krijgen. Maar ze woont met haar 2 kinderen en haar moeder in een prachtige omgeving, ver van iedereen. Dit is puur natuur. We worden door oma hartelijk ontvangen en krijgen ook hier palinka aangeboden. Oma spreekt een beetje Frans. Maya is ook thuis samen met haar dochter van 15. We worden te eten gevraagd. In een uurtje tijd wordt een complete maaltijd uit de grond gestampt, allemaal vers uit eigen tuin. We krijgen alle familie foto's te zien en drinken wijn uit eigen tuin. Tegen 2 uur vertrekken we weer. We gaan op weg naar Miroslav. Ook hier willen ze dat we weer eten. Nog maar een keer dan. 's Middags handelen we de laatste kinderen af. Het kostte dit keer extra tijd, omdat overal extra gegevens opgevraagd moesten worden en op een formulier ingevuld. 's Avonds spreken we af om de volgende dag een nieuw project te bekijken en om foto's te maken voor het thuisfront. Dit om te kunnen bespreken of we het gaan steunen of niet. We kunnen pas 's middags terecht omdat er een begrafenis is van een kind wat een week eerder bij een auto ongeluk omgekomen is. Het blijkt 1 van de kinderen van de schoolinspecteur te zijn. Zijn vrouw en andere kind liggen nog in het ziekenhuis. Dus nogal heftig.

's Middags om half 4 kunnen we pas terecht. Daar aangekomen zien we een school van ruim 60 jaar oud, waar aan al die tijd niets veranderd is. Dus ook niet het sanitair, zoals W.C.'s en dergelijke. De kinderen moeten in rijen van 4 in een gat in de betonnen vloer zien te richten of laten vallen. We spreken dan nog niet over de stank die hier hangt. Ik ben blij dat ik even tevoren een sigaret gedraaid had. Dan gaan we naar binnen, want het toiletgebouw staat los achter de school. Ik ben weer 60 jaar terug op mijn school, niets veranderd. Stoelen, waarvan de achterleuningen weg zijn, tafels van spaanplaat, golvend als karton. Schoolborden waarop niet meer met goed fatsoen geschreven kan worden en binnen zowaar 2 W.C.'s voor 46 leraren met water. Een gymzaal hebben ze niet, hiervoor dient een open zolder. Echter wanneer er gegymd wordt kan er in de hele school geen les gegeven worden vanwege het lawaai. (houten vloeren) De centrale verwarming hangt met samengebonden binnenbanden aan elkaar. Alles bestaat nog uit oeroude kolomradiatoren, zonder afsluiters. Ze vragen ons of we hier eerst wat aan kunnen veranderen. Dus even RADSON bellen. Al het pijpwerk moet ook vernieuwd worden, dit kan het snelst met UNIPIPE. We beloven nog niets, eerst moet ik alle maten van hun door krijgen. Dan kan ik pas contacten gaan leggen en kijken of hiervoor nog geld te vinden is. De tijd is hier nog stil blijven staan. Terug in Nederland moeten we hiervoor genoeg sponsors zoeken. Na ons gesprek drinken we met z'n zessen nog een fles cognac leeg en vertrekken. Deze school heeft bij mij een diepe indruk achter gelaten. 's Avonds bij Miroslav bespreken we deze zaak en gaan om 10 uur naar bed, want de volgende morgen moeten we vroeg op om te vertrekken naar Nederland.

Om 8 uur nemen we afscheid op ons slaapadres en wordt ons van alles toegestopt. We laten € 80,- achter voor het slapen en ontbijt. Dit is een extra maandloon. Dan gaan we naar de Fam. Gerhardt om daar te ontbijten en ook daar geven we € 200,- voor alle maaltijden, de tijd en gastvrijheid. Want ook Miroslav verdient maar € 200,- maximaal per maand. Grootmoeder woont bij hun in en zelf hebben ze ook 3 kinderen. Oma leest nog een stuk uit de bijbel en vraagt om een behouden reis. Dan komen de tassen met walnoten, toffees, flessen wodka en kado's te voorschijn. We nemen afscheid van deze fijne familie en pinken een traantje weg. Daar gaan we dan.

Om 11 uur staan we aan de grens en om 13.00 uur zijn we er doorheen. Dan moeten we nog 650 km. rijden om in Heyeshalom bij ons hotel aan te komen. Gelukkig loopt alles voorspoedig. De volgende dag zitten we om 8.00 uur in de auto, tanken gas en benzine en gaan op weg. Nog 1350 km. te gaan.

Om 1.30 uur 's nachts kan ik Piet afzetten in Kortgene en kan ik ook mijn bed op gaan zoeken. Het is allemaal weer goed afgelopen en ik zal nog een paar dagen nodig hebben om alles op een rij te krijgen.

Bedankt voor jullie interesse,

Geert-Jan Stevens en Piet Kopmels.